

Warto wiedzieć: Niepełnosprawni - Co przysługuje rodzicom i opiekunom? (2)

Data publikacji: 20.12.2018 15:00

Świadczenia, zasiłki, zniżki, turnusy... Co przysługuje osobom sprawującym opiekę nad dziećmi lub dorosłymi osobami z niepełnosprawnością w zamian za taką opiekę? Poniżej prezentujemy takie udogodnienia.

fot.: Pixabay.com

W poprzedniej części przedstawiliśmy: świadczenia finansowe z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania osobistej opieki, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek rodzinny.

Poniżej kolejne świadczenia i przywileje:

1. Zasiłek opiekuńczy

Zasiłek opiekuńczy przysługuje osobie, która jest zwolniona od wykonywania pracy, by opiekować się:

- dzieckiem, które nie ukończyło 8 lat;
- dzieckiem z niepełnosprawnością (tj. dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji), które nie ukończyło 18 lat,
- chorym dzieckiem z niepełnosprawnością, które nie ukończyło 18 lat;
- chorym dzieckiem;
- innym niż dziecko chorym członkiem rodziny.

Zasiłek przysługuje nie dłużej niż przez:

- 60 dni w roku kalendarzowym, w celu zapewnienia opieki nad dzieckiem do lat 8 lub chorym dzieckiem do lat 14, w tym także dzieckiem z niepełnosprawnością w podanym wieku,
- 14 dni w roku kalendarzowym, w celu zapewnienia opieki nad dzieckiem w wieku ponad 14 lat lub innym chorym członkiem rodziny,
- 30 dni w roku kalendarzowym, w celu zapewnienia opieki nad chorym dzieckiem z niepełnosprawnością, które ukończyło 14 lat, ale nie ukończyło 18 lat, albo dzieckiem z niepełnosprawnością, które ukończyło 8 lat, ale nie ukończyło 18 lat, jeśli w wyniku porodu, choroby albo pobytu w szpitalu małżonka lub rodzica dziecka, którzy stale opiekują się dzieckiem, nie mogą oni opiekować się dzieckiem z niepełnosprawnością.

Szczegółowe informacje dotyczące wypłacania zasiłku można uzyskać w ZUS oraz na stronach ZUS.

2. Urlop wychowawczy

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, pracownik zatrudniony przez co najmniej 6 miesięcy ma prawo do urlopu wychowawczego w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w wymiarze do 36 miesięcy. Natomiast w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które wymaga osobistej opieki pracownika, niezależnie od ww. urlopu może być udzielony urlop wychowawczy w wymiarze do 36 miesięcy, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Urlop wychowawczy jest udzielany nie więcej niż w pięciu częściach.

3. Program „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie.

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody, a wniosek o jego wypłatę należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Podstawowym warunkiem do uzyskania tego świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez:

- lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo
- lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Obowiązujące przepisy nie przewidują sformalizowanego wzoru takiego zaświadczenia. Wniosek należy złożyć w urzędzie miasta/gminy lub ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania.

4. Elastyczne zatrudnienie

Obecnie zostały zmienione przepisy Kodeksu pracy – wprowadzają możliwość korzystania z elastycznych form zatrudnienia, w tym z ruchomych godzin pracy (także pracy przerywanej) i telepracy (praca w domu) na wniosek wiążący pracodawcę (co do zasady nie będzie mógł odmówić takiej formy zatrudnienia).

Prawo do korzystania z nowych przepisów otrzymuje:

- pracownik-małżonek albo pracownik-rodzic dziecka w fazie prenatalnej, w przypadku ciąży powikłanej,
- pracownik-rodzic dziecka posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie jego rozwoju lub w czasie porodu,
- pracownik-rodzic dziecka z niepełnosprawnością lub ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Dodatkowo, pracownikom-rodzicom, którzy mogą podjąć elastyczne zatrudnienie – nowelizacja przyznaje prawo wykonywania pracy w formie telepracy, na podstawie wniosku wiążącego pracodawcę. Po zmianie przepisów możliwe jest również zastosowanie telepracy na podstawie wniosku niewiążącego pracodawcę, także u tych pracodawców, u których nie zawarto w tej sprawie formalnego porozumienia z przedstawicielstwem załogi. Co ważne, uprawnienia te mają przysługiwać rodzicom również po ukończeniu przez dziecko 18. roku życia. Słusznie przyjęto, że niepełnosprawność ma charakter trwały. Pracodawca będzie mógł odmówić uwzględnienia wiążącego wniosku o elastyczne zatrudnienie wyłącznie wtedy, gdy nie będzie on możliwy do spełnienia ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika.

To kolejne dostępne udogodnienia czy raczej świadczenia, które przysługują prawnie rodzicom i opiekunom sprawującym opiekę i pomoc osobom niepełnosprawnym. O kolejnych w następnym odcinku.

AK, mat. pras.